

שאלות שנשאלו בימי חג הפסח תשע"א - שיעור 856

I. בעניני פסח

- (א) לקיחת תרופות או vitamins לברי שיש בהם חמץ שנפסל מאכילת כלב עיין באג"מ (ג - ז"ג) דאחשביה לא שייך בדבר שלוקח לרפואה דאף דברים מרים ומאוסים נוטלין לרפואה
- (ב) לענין STRING BEANS אם דינו כקטניות לפסח עיין באג"מ (ג - ס"ג) בענין פינאט ותפוחי אדמה דאין לנו בדבר אלא מה שמפורש שנהגו לאסור אבל לאלו שיש להם מנהג ביחוד שלא לאכול פינאט או string beans אין לאכול אבל מספק אין לאסור ועוד כתב אם יתנו הכשר שלא נתערב שם חמץ יאכלו אלו שלא נהגו בזה איסור וכן ראינו שנותנין הכשר על פינאט אויל מהאי טעמא וצ"ע אם יש התיר mushrooms
- (ג) אין אוכלין צלי קדר בליל פסח ונשאלתי כמה מים צריך שתהיה בקדרה שתקרא מבושל ולא צלי קדר ועניתי תיקו
- (ד) אבק (powder) הנעשה לשימוש קטנים שיש בו חמץ יש להתיר משום שנפסל מאכילת כלב (פסחים כ"ח.)
- (ה) אין צריכה האם להתענות לתענית בכורים, אם הבן וגם האב אינם יכולים להתענות ובפרט בזמננו שיש שפסקו דנשים אינן מתענות אפילו בג' תעניות
- (ו) יכול לצאת הסיום אם שמעו ע"י טליפון דהאג"מ התיר אפילו מקרא מגילה בדיעבד
- (ז) השניים שנקרא RETAINER שאין אוכלין בה אלא ישנים בה אין צריך אלא ניקוי היטב ולא עירווי או הגעלה
- (ח) חלב ישראל שנקרא J & J בע"פ בלא חותם בו שכשר לפסח נראה לי דאין שום חמץ בו וכ"ש דאינו אוסר מה שבשלו בה וכ"ש הכלים שנגע בה
- (ט) יין מבושל שהוא יותר טוב מאינו מבושל ובזמננו יש מתירים לכתחלה ואבאר
- (י) מצה שמורה שמביא לו ע"פ ע"י נכרי שהם נעשו בחבורה וראש החבורה נחלה אין לחשוש וכשרים לפסח
- (יא) מי שרוצה לאכול מצה מכונה בהכשר חרדים ורק משום שיותר בזול אין איסור בדבר ואולי צריך התרת נדרים אם נוהג לאכול מצת יד ואבאר
- (יב) כלי CRYSTAL שנשתמש רק בחמץ קר והכלי אין נשתמשו בו לכמה שנים מדינה אין צריך שום הכשר וניקוי בעלמא סגי ומ"מ מה שנשתנה הלילה הזה מכל הלילות

II. בעניני שבת ויום טוב

- (א) הדחת כלים מיום טוב ליום טוב אין להתיר ואיסורו משום טירחה אבל ע"י נכרי יש מקום להתיר שרק הוא מטריח עליו ועוד יש אופן שע"י ישראל יהיה מותר עיין במ"ב (שכ"ג - כ"ו) דאפילו עשר כוסות וא"צ אלא לאחת רשאי להזיח כולן דהואיל וראוי לו כוס אחת הותרו כולן וה"ה שמציעין עשר מיטות ואבאר
- (ב) התעמלות בשבת ויו"ט אסור (שכ"ח - מ"ג) אמנם ביו"ט שני אפילו רפואות מותרים (תל"ו - ג)
- (ג) כבוי אור חשמלי שדולק בטעות אין להתיר אם יכול לישון בחדר אחר או לכסותו במפת המטה ואם לאו מותר ע"י נכרי ואפשר ע"י קטן ואולי ע"י עצמו בשינוי וצ"ע ואבאר
- (ד) לפתוח גג על העגלה של תינוק יש מתירים שעומד לפתוח ולנעול (רמ"א תרכ"ו - ג) דהיינו אם יש להם צירים וכ"כ החזו"א לפתיחת המטריה שקבוע בשלחן שנמצא בגנות אמנם עיין באג"מ (ד - ק"ה - ג) שיש להחמיר שיניח מערב שבת שיהיה פרוס מעט שיעור טפח דיהיה רק אהל עראי שמותר ועיין בכלכלת שבת שהתיר לגמרי במטריה שלנו שיש בו ציירים
- (ה) העגלה אם נעשה משני חלקים ועומד להדקו ולפרקו יש להתיר עיין בבה"ל (שי"ג - ו) דדוקא דבר שצריך גבורה ואומנות אסור
- (ו) אם נפל גלגל אחד מהעגלה ביו"ט והוא ברה"ר וברוג נאבד ואין שייך שמא יתקע יש להתיר לטלטל העגלה וגלגל דהוי כדלתות כלים שנפל אחד מחלקיו (מ"ב ש"ח - ס"ט ומ"ב שי"ג - ז"ג)

- ואם הכרוג שם ושייך לתקנו אולי יש להתיר משום אדם בהול על ממונו וצ"ע
- (ז) **אסור לנושא קיטול** ביום טוב א' לליל ב' שהוא הוצאה שלא לצורך כלל אבל לכאורה מותר ללכשו
- (ח) **יולדת** שהולכת כיו"ט לבית החולים ללדת והיא **false labor** אם יש מקום לדור שם ואין עוד הכרח לצאת הביתה צריכה לשבת במקומה ואם אינה יכולה לשבת שם כיו"ט על ידי נכרי הוי שבות דשבות ויש מקום להתיר ובשבת אין להתיר מ"מ הכל תלוי בהמצב ואבאר
- (ט) **היולדת** שהולכת באוטו ע"י נכרי אם יש להתיר להביאה חפציה שאינה צריכה כל כך וכן חפצים של בעלה בהיתר של מרבה בשיעורים ואם אסור בשבת אם יש להתיר כיו"ט עיין באג"מ (3 - ק"ג) דאין להתיר ויש חולקין ואבאר
- (י) **מותר לשרות נייר** במים לקנח את השלחן וכדומה דלא שייך מלבן בדבר ההולך לאיבוד כנייר ועוד דאפשר דהוי איסור דרבנן משום מפרק דתולדה דדש ואין דרך לסחוט מים מנייר כלל לא לצורך המים ולא למלכן ואינו מתכוין לזה ואיכא תרתי לטיבותא ואבאר
- (יא) **מי הוא בבית החולים** בשבת או כיו"ט ואפילו בחור או איש אחר צריך להדליק נרות קודם שבת וכיו"ט ששלחנו שאוכל שם צריך נרות וידליק האור חשמלי בלא שם ומלכות
- (יב) **מכונת TAPE RECORDER** לומר לנכרי לקחת לבית ספר של רופאים לקלוט עליו השיעור אפשר יש להתיר שהוא שבות דשבות במקום צורך הרבה
- (יג) **אם מותר להוציא מפה** מקדרה של מרק בליל שבת או יו"ט שמכרר הירקות מן המרק הכל תלוי בכוננתו וכיומו ואבאר
- (יד) **מי שיש לו מקרר** שנדלק ה'degrees כשפתחו וסגרו צריך לנכרי לפתחו ולסגרו ואבאר
- (טו) **לקרוע נייר שנקרא ADHESIVE TAPE** לדבק ולכסות פצע יש להתיר ע"י נכרי ואם יש להתיר ע"י קטן או עצמו צע"ג והכל תלוי בהמצב ואבאר
- (טז) **יציאה בשבת לרה"ר** עם קטטר (catheter) מותר כיון שהוא מונע כאב וצער ונחשב לו כבגדו או תכשיטו אמנם חייב לרוקן את השקית לפני שהוא יוצא לרה"ר כדי שלא להוציא את המי רגלים אף שזו מלאכה שאינה צריכה לגופה (שלחן שלמה ספר רפואות 3 - דף קמ"ח) וכ"כ הגר"נ קרליץ (משנה ברורה דרשו 159 זף) ודלא כהשבט הלוי (ה - ס"ה)
- (יז) **חולה שהקטטר אצלו** יברך ברכת אשר יצר רק פעם אחת בברכת השחר ויכוין להוציא כל היום (שם)
- (יח) **בקטטר** מותר בכל דבר שבקדושה ואין צורך לכסות את השקית כי הם לשימוש חד פעמי ואין עליהם דין של עביט וגם לא מרגישים סרחון (שם)
- (יט) **מותר להשתמש בבלעך** שאינו מכסה כל האש כמו שאין כל הקטומה צריך לכסות כל האש

III. בעניני חול המועד

- (א) **זקן מופלג** שבגדיו מלוכלך במי רגלים דינו כקטן שבגדיו מלוכלך תדיר ומותר לכבסן במועד
- (ב) **מותר לכתוב דברי תורה** ששייך לשכוח במועד אמנם האג"מ (יו"ד ח - רמ"ח) כתב שהוא לא כתב תשובות בחוה"מ
- (ג) **מותר לשמוע** לכלי זמר וכדומה ואפילו למי שנוהג דיני אבילות בספירה עד ל"ג בעומר דשמחת יו"ט היא מן התורה וגם בחוה"מ ועיין בשו"ת משנה הלכות (ח - 1 קפ"ח) שכתב שמותר וכ"כ השו"ת אז נדברו (י - כ"ג)
- (ד) **מטפחת שלחן** שיש עליו לכלוך שאם לא יכבס במועד נפסד המטפחת מותר לכבסה
- (ה) **בחורה שיש לה עבודת בית** שאם לא תכתוב במועד יש לה הפסד יש להתיר
- (ו) **יש מתירים** לשום כלי פסח במקומם אם אין צריך להם עוד וגם להדיחם בחוה"מ
- (ז) **מי שהולך מביתו** בחול המועד ואין דעתו לשוב אלא לאחר המועד מותר לפנות כלי הפסח כמו שכתוב השו"ע (תקל"ה - ה) וכן משמע מהמ"ב (תרס"ו - ה) וכ"כ השו"ת אבני ישפה (א - ק"ו) וכן פסק רב יעקב Forsheimer ועיין בשש"כ (ס"ו - הערה פ"ד)